

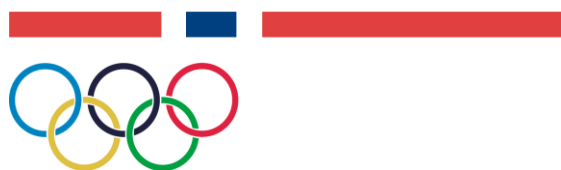
Verdier verdt å kjempe for

Norsk idretts internasjonale strategi for å fremme idrettens verdier og samfunnsrolle

Sport has the power to change the world. It has the power to inspire. It has the power to unite people in a way that little else does. It speaks to youth in a language they understand. Sport can create hope where once there was only despair. It is more powerful than governments in breaking down racial barriers. It laughs in the face of all types of discrimination.

Nelson Mandela

NORGES
IDRETTSFORBUND

Innhold

Innhold	2
Innledning.....	3
Idrettens verdigrunnlag	4
Visjon og formål.....	4
Organisasjonsverdier.....	4
Etiske levereregler	4
Norsk idretts etiske levereregler	4
Verdier i internasjonal idrett.....	4
Verdier verdt å kjempe for på den internasjonale arenaen	5
Idrettens verdier er under press.....	5
Åpenhet.....	5
Demokrati.....	5
Likeverd.....	5
Norsk idrett vil øke sin innflytelse internasjonalt	6
Fra ord til handling: Prioriteringer og virkemidler for økt innflytelse	6
Forpliktende arbeid for menneskerettigheter og bærekraft.....	6
Åpenhet og godt styresett i idretten	7
Ytringsfrihet for idrettsutøvere	8
Likestilling, inkludering og ikke-diskriminering	9
Tildeling av internasjonale mesterskap.....	9
Barneidrett.....	11
Allianser og samarbeidspartnere.....	11
Oppfølging og rapportering.....	12
Avslutning	13
Eksterne bidragsytere	14
Arbeidsgruppe – Nedsatt av idrettsstyret	14

Innledning

Idretten er gjennom sin samlende kraft og enestående evne til å skape glede og begeistring i en unik posisjon til å fremme positive verdier og skape endring.

Idretten knytter folk sammen på tvers av ulikheter, geografi og politiske skillelinjer. At idretten samler folk i en verden med økende polarisering, er en styrke. Idretten kan som en global fellesarena bidra til å utvikle samarbeid, skape felleskap og viske ut skillelinjer.

Men idretten speiler også de utfordringene samfunnet står overfor, og den er stadig mer eksponert for politiske og økonomiske interesser som setter idrettens verdier under press. Det er nødvendig med forsterket innsats og samarbeid for å befeste og fremme idrettens verdier.

Idretten blir i økende grad møtt med forventninger om å spille en tydeligere rolle for samfunnet. Dette er positivt, og det skjerper oss i arbeidet med å sette nye og sterkere krav til oss selv.

Norsk idrett er synlig og privilegert. Det gir muligheter og forplikter oss i det internasjonale arbeidet. Denne strategien skal styrke arbeidet og bidra til å realisere potensialet i norsk idretts internasjonale engasjement.

Norsk idrett, både gjennom NIF og særforbundene, har en rekke internasjonale medlemstilknytninger, og er på den bakgrunn representert i mange internasjonale styrever, utvalg og komiteer. Gjennom vårt internasjonale arbeid skal vi bidra til en mer demokratisk, åpen og transparent internasjonal idrettsbevegelse med nulltoleranse for korrupsjon. Vi skal bidra til en mer bærekraftig idrett, og vi skal fremme fair play. For å realisere idrettens potensiale til å spille en positiv samfunnsrolle, er det i tillegg avgjørende at beskyttelse og respekt for menneskerettighetene er en integrert del av idrettens styring og drift.

Norsk idrett vil bidra til å realisere FNs Bærekraftsmål og Parisavtalen. Vi skal fremme og respektere menneskerettighetene, inklusive de som er nedfelt i verdenserklæringen om menneskerettigheter, FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, ILOs (International Labour Organization) erklæring om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet og andre relevante menneskerettighetskonvensjoner.

Denne strategien er ikke dilemmafri, og våre verdier er ikke statiske. Både idretten og verden er i kontinuerlig utvikling. Norsk idrett er heller ikke perfekt. Derfor skal den norske idretten som organisasjon hele tiden være lærende også på dette området. Dette dokumentet er ikke en fasit som gir svar på alle verdispørsmål, men skal bidra til refleksjon og retning, og være grunnlag for en nettbasert veileder for utøvere og internasjonale representanter.

Vi skal bygge på norsk idretts langsiktige internasjonale engasjement hvor bærekraft, godt styresett og fair play har vært prioritert. Dette skal vi videreutvikle i samarbeid med aktører i og utenfor idretten.

Våre kjerneverdier og nasjonale strategier er grunnlaget for vårt internasjonale engasjement. Norsk idrett skal være en aktiv bidragsyter med et gjenkjennelig verdigrunnlag nasjonalt og internasjonalt.

Vedtatt: XX

Idrettens verdigrunnlag

Visjon og formål

Visjon: Idretts glede for alle.

Formål: Gi alle mennesker mulighet til å utøve idrett etter egne ønsker og behov, uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling.

Visjon og formål er styrende for alle i norsk idrett, inkludert de som representerer Norge i internasjonale idrettsfora. Dette gjenspeiler norsk idretts ønske om like muligheter og ikke-diskriminering som en forutsetning for å bidra til en trygg og inkluderende idrett for alle.

Organisasjonsverdier

Vår visjon og vårt formål virkeliggjøres av utøvere, trenere, frivillige og ledere. Norsk idrett skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og dermed styrke sin posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet. Arbeidet vårt skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd.

Etiske leveregler

Norsk idretts etiske leveregler hjelper ledere, tillitsvalgte, trenere og utøvere i arbeidet med å realisere norsk idretts visjon, formål og verdier.

Selv om utgangspunktet for de etiske levereglene er en norsk idrettshverdag så er utformingen av dem godt samkjørt med normgivende dokumenter i internasjonal idrett.

Verdier i internasjonal idrett

Den internasjonale idrettens idealer er kanskje tydeligst uttrykt i Det Olympiske Charter, der det stadfestes at IOCs (Den internasjonale olympiske komité) rolle blant annet er å:

- Promotere og støtte godt styresett.
- Sikre fair play og ta avstand fra voldsbruk.
- Sørge for at idretten, i samarbeid med myndigheter og relevante offentlige og private organisasjoner, fremmer en fredelig utvikling for menneskeheten.
- Fremme likestilling og kvinnelig deltagelse på alle nivåer og i alle deler av idretten.
- Fremme idrettens integritet, gjennom å lede kampen mot doping, vise handlekraft overfor all form for manipulering av idrettskonkurranser og tilhørende korrupsjon.
- Stå imot enhver form for politisk eller kommersiell utnyttelse av idretten og idrettens utøvere.
- Fremme bærekraftig utvikling i idretten og kreve at de olympiske leker arrangeres på en ansvarlig måte i forhold til miljøutfordringer.

Norsk idretts etiske leveregler

Menneskene

- En inkluderende og likeverdig idrett
- En trygg idrett
- En ærlig idrett

Idretten

- En rettferdig idrett
- En sunn idrett
- En ren idrett

Organisasjonen

- En demokratisk idrett
- En åpen idrett
- En godt styrt idrett

- Fremme en trygg idrett som beskytter utøvere mot alle former for trakassering og misbruk.

IOCs formål er å fremme den olympiske ånd og den olympiske bevegelse i hele verden. IOC jobber gjennom 206 nasjonale olympiske komiteer for å bidra til global idrettsdeltakelse. Verdier som gjenspeiler den olympiske ånd er å finne i internasjonale idrettsorganisasjoners egne visjoner og formål over hele verden.

Dessverre er det i mange tilfeller for langt mellom liv og lære i internasjonal idrett. Det setter alle oss som vil idrettens beste på prøve. Vi vil med utgangspunkt i IOCs charter eller andre internasjonale særforbunds verdidokumenter uredd utfordre de samme organisasjonene på etterlevelse av vedtatte visjoner og verdier, og på lik linje utfordre oss selv.

Verdier verdt å kjempe for på den internasjonale arenaen

Idrettens verdier er under press

Idretten bidrar positivt til samfunnsutviklingen. Samtidig reflekterer idretten globale utfordringer, og blir også misbrukt politisk. Økonomisk og politisk press internasjonal idrett utsettes for har dessverre for ofte ledet til misbruk av makt, brudd på idrettens verdier, dårlig styring, manglende åpenhet og tap av tillit og troverdighet.

Når menneskerettighetene ikke beskyttes og respekteres i forbindelse med internasjonale mesterskap, når viktige beslutningsprosesser skjer uten tilstrekkelig åpenhet, og når kvinneidretten fortsatt må kjempe for retten til å konkurrere på like vilkår og mot diskriminering er det tydelig at verdier som åpenhet, demokrati og likeverd må kjempes for i internasjonal idrett.

Idrettens verdier, normer og praksis må være i samsvar med idealer i samfunnet for øvrig. Når idretten berører og engasjerer så sterkt og bredt, er det fordi den er sentral i folks liv. For norsk idrett er det utgangspunktet for vårt engasjement og påvirkningsarbeid.

Norsk idretts internasjonale arbeid tuftes på følgende prinsipper:

Åpenhet

En åpen idrett skal være utgangspunktet for all endring og forbedring. Det er også nødvendig for at idretten skal være ærlig og rettferdig.

Demokrati

Kjernen i vårt internasjonale engasjement skal være de demokratiske verdier som norsk idretts leveregler er tuftet på.

Likeverd

I hjertet av idretten er gleden ved å kunne delta og engasjere seg. Det er avgjørende at idretten er en inkluderende arena der alle er velkomne til å delta.

Dette er prinsipper som er slått fast også i internasjonal idrett, men erfaringene viser at praksis og etterlevelsen for ofte svikter. Når norsk idrett ønsker økt internasjonal innflytelse er det for å bidra sterkere til at idretten lever opp til sine egne idealer.

Det er avgjørende for vårt bidrag til endring at representanter fra norsk idrett i internasjonale fora til enhver tid spør seg selv om disse verdiene blir etterlevd, og tar aktivt grep når det ikke skjer. Norsk idrett skal følge opp og støtte sine representanter i dette arbeidet.

Norsk idrett vil øke sin innflytelse internasjonalt

Alle idrettsnasjoner har sammen ansvaret for å sørge for en bærekraftig internasjonal idrettsbevegelse. Idretten i Norge er privilegert, der samfunnets ressurser og bidrag til idretten er betydelige. Norsk idrett har også mangeårig erfaring med demokrati på lokalnivå der idrettens etiske leveregler utøves.

Norsk idrett erkjenner sitt særskilte utgangspunkt, og dermed også ansvar. Sammen med andre skal vi bidra enda sterkere til positiv endring i den internasjonale idrettsbevegelsen.

Norsk engasjement internasjonalt, slik den følger av vår visjon og vårt formål, skal fremme idrett som en unik arena for likeverdig deltagelse, idrettsglede og samhold. I en mer polarisert og fragmentert verden, der det blir stadig mer krevende å forsvare idrettens politiske nøytralitet, er det enda viktigere å sikre idrettens selvstendige posisjon og samlende kraft.

Kampen om politisk innflytelse i internasjonal idrett har blitt skarpere. I vinteridretten er Norge en stormakt, likevel betyr økt innflytelse for norsk idrett i mange sammenhenger å «bokse over egen vektklasse». Vi er på mange måter i en utfordrerposisjon, og skal norsk idrett lykkes, kreves et betydelig strategisk og målrettet arbeid i hele idrettsorganisasjonen.

Fra ord til handling: Prioriteringer og virkemidler for økt innflytelse

Norsk idretts prioriteringer og virkemidler for økt internasjonal innflytelse skal legge til rette for et sterkere engasjement fra ledere, tillitsvalgte, støtteapparat, trenere og utøvere.

Forpliktende arbeid for menneskerettigheter og bærekraft

For norsk idrett er systematisk arbeid og forpliktende samarbeid avgjørende for å holde trykket oppe i arbeidet med å sikre bærekraftig utvikling og respekt for menneskerettighetene.

Sunn idrett utøves under rammebetingelser som er bærekraftige. Det gjelder både hjemme og internasjonalt - i forbindelse med store internasjonale arrangementer, og i forbindelse med lokal reisevirksomhet og innkjøp av utstyr og materiell. Det forventes at idretten i enda større grad skal bidra til en bærekraftig utvikling, og som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter legger til grunn, utføre aktsomhetsvurderinger for å sikre at man ikke bidrar til negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. FNs bærekraftsmål er et viktig rammeverk både for egen drift og for samarbeid.

Sentralt i arbeidet er å øke bevisstheten og å synliggjøre mulighetene for økt engasjement og innflytelse blant utøvere, trenere, tillitsvalgte og ledere innenfor deres respektive ansvarsområder. I det internasjonale arbeidet krever det at vi får flere representanter inn i styrende organer, og det fordrer kunnskap og kompetanse om hvordan våre representanter best kan påvirke når de befinner seg i en global organisasjon og kultur.

Menneskeskapte klimaendringer angår alle, også idretten. Idretten har et stort ansvar for å redusere sitt eget karbonavtrykk. Dette må gjøres både i forbindelse med store arrangementer og i planleggingen av terminlister som kan effektivisere reisevirksomheten i idretten.

Norsk idrett vil:

- Melde NIF inn i UN Global Compact Norge og rapportere i henhold til deres krav.
- Arbeide for at internasjonale idrettsorganisasjoner melder seg inn i UN Global Compact. Sørg for at de forpliktelser og forventninger til åpen rapportering som dette medfører følges opp i praksis.
- Operere i samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv, og arbeide for at internasjonale idrettsorganisasjoner forplikter seg til det samme.
- Melde NIF inn i FNs idrettsinitiativ for klima (UNFCCC), og arbeide for at internasjonale idrettsorganisasjoner melder seg inn.
- Være en aktiv pådriver for at internasjonale idrettsorganisasjoner skal ha forpliktende handlingsplaner og åpen rapportering om eget menneskerettighetsarbeid.
- Sikre at ledere i norsk idrett som representerer internasjonalt, har tilgang på god informasjon og skoloring om menneskerettigheter og bærekraft.
- Sikre at utøvere og støtteapparat som skal representere Norge i internasjonale idrettskonkurranser får tilbud om innføring i menneskerettighetssituasjonen i landene de skal besøke.

Åpenhet og godt styresett i idretten

Spørsmålet om godt styresett har stått sentralt på den internasjonale idrettsagendaen de siste årene, og en rekke sterkt kritikkverdige forhold har blitt avdekket – ofte relatert til korrupsjon. Politiaksjoner mot internasjonale særforbund og avsløringer i media har vist systemiske utfordringer knyttet til styring og kontroll.

Godt styresett er en grunnleggende forutsetning for å bekjempe korrupsjon. Norsk idrett mener det er nødvendig å insistere på åpenhet i beslutningsprosesser og pengestrømmer for å skape endring.

Internasjonale idrettsorganisasjoner forventes i økende grad å levere på samfunnsmessige mål, som å fremme idrettsdeltagelse, fysisk aktivitet og helse, respekt for menneskerettighetene, sosial inkludering og likestilling. Godt styresett i nasjonale og internasjonale idrettsorganisasjoner er en forutsetning for å lykkes med dette.

At prinsipper for godt styresett etterleves i idretten er avgjørende for den globale idrettens fremtid som en selvstendig og politisk nøytral bevegelse.

Norsk idrett vil:

- Fremme åpenhet og demokratiske prinsipper i alle beslutningsprosesser i idretten.
- Fremme åpenhet om pengestrømmer, nulltoleranse for korrupsjon og effektive antikorrupsjonsprogrammer.
- Fremme kontrollmekanismer og åpenhet om funn og avvik.
- Fremme forslag om krav til begrensninger i antall og lengde på valgperioder i internasjonale verv og åremål i lederstillinger i idretten.
- Arbeide internasjonalt for at idretten skal være en kraftfull medlemsbasert folkebevegelse.
- Bidra til utvikling av egen håndbok for anti-korrupsjon i internasjonal idrett, i samarbeid med Transparency International og internasjonale idrettsorganisasjoner.

Ytringsfrihet for idrettsutøvere

Vi ser i økende grad at utøvere bruker idrettsarenaen til markeringer til støtte for menneskerettigheter og inkludering. Norsk idrett ønsker å jobbe internasjonalt for å styrke alle utøveres ytringsfrihet.

Norske idrettsutøvere er gode og synlige ambassadører for norsk idrett og nasjonen Norge. Det er stor interesse for deres meninger. De norske fotballandslagenes tydelige markeringer til støtte for menneskerettigheter, og kvinnelandslaget i sandhåndball sin demonstrasjon mot et diskriminerende draktregelverk, er eksempler på initiativer som gjør norsk idrett stolt. Idretten ønsker å støtte engasjement og initiativ som gir kraft til de verdier norsk idrett ønsker å kjempe for og som er nedfelt i verdidokumenter både nasjonalt og internasjonalt. Det innebærer for eksempel å forsvare utøvernes rett til å bære symboler for menneskerettigheter, inkludering og likeverd under idrettsarrangement, og samtidig legge til rette for at våre utøvere har kunnskap om menneskerettssituasjonen i arrangørland.

Det vil ikke være naturlig for norsk idrett å sanksjonere mot utøvere som gjennomfører slike markeringer i forbindelse med konkurranser, offisielle seremonier eller på seierspallen. Som en konsekvens av dette standpunktet, vil norsk idrett gå i dialog med IOC og andre relevante aktører om justeringer i regelverk for dette. Dette bør gjennomføres på en måte som opprettholder idrettens verdier og uavhengighet, og sikrer at rettighetene til alle involverte utøvere respekteres.

Norsk idrett vil arbeide for å sikre alle utøveres rett til å formidle sine ytringer på pressekonferanser, i sosiale medier, i møte med menneskerettighetsforkjempere og media i forbindelse med internasjonale mesterskap.

Ytringsfrihet innebærer også retten til å ikke ytre seg.

Norsk idrett vil:

- Innføre rutiner for at utøvere og støtteapparat, i alle idretter, får tilbud om innføring i menneskerettighetssituasjonen og samfunnsforhold i landene de skal besøke, for å støtte og legge til rette for informerte, individuelle valg rundt blant annet bruk av deres ytringsfrihet.
- Arbeide for ytringsfrihet og informasjonstilgang for utøvere under internasjonale idrettsarrangement, inkludert tilgang til digitale plattformer og mulighet til å uttale seg fritt i møte med media og på offisielle pressekonferanser.
- Ikke se det naturlig å sanksjonere mot utøvere som gjennomfører markeringer for menneskerettigheter, inkludering og likeverd i forbindelse med konkurranser, seremonier eller på seierspallen, og som konsekvens av dette, gå i dialog med andre aktører om justeringer av regelverk for dette.

Likestilling, inkludering og ikke-diskriminering

Idretten skal være en inkluderende arena der alle er like mye verdt, føler tilhørighet og opplever gjensidig respekt. Vi skal speile mangfoldet i samfunnet og aksepterer ikke negativ diskriminering på noen arenaer. Alle skal, uansett forutsetninger og ambisjoner, få delta i og påvirke beslutninger som gjelder dem.

Idretten skal være en trygg arena hvor vi tar vare på hverandre og alle blir sett, hørt og kan være seg selv. Vi har nulltoleranse for alle former for mobbing, trakassering, vold og overgrep.

Norsk idrett vil:

- Jobbe for økt mangfold, og minimum 40% deltagelse av hvert kjønn i internasjonale styrer, komiteer, og utvalg.
- Ha nulltoleranse for diskriminerende praksis som gjør at deres utførelse av egen idrett påvirkes av for eksempel kjønn, funksjonsnivå, seksuell orientering, kjønnsidentitet, bosted, politisk overbevisning eller religiøs tilknytning.
- Arbeide for at internasjonale idrettsorganisasjoner har nulltoleranse for alle former for mobbing, trakassering, vold og overgrep, og har varslings- og sanksjonsapparat.
- Støtte aktive tiltak for inkludering, som markeringer mot rasisme og bruk av regnbuesymboler i forbindelse med arrangementer for å motvirke diskriminering.

Tildeling av internasjonale mesterskap

Idrettens mulighet til å skape samfunnsendring er størst når idretten spiller på lag med andre. Derfor ønsker norsk idrett å styrke samarbeidet med myndigheter, organisasjoner, sivilsamfunn, partene i arbeidslivet og næringsliv. Norsk idrett tror på kraften som ligger i møtet mellom utøvere, trenere, tillitsvalgte og ledere fra vidt forskjellige samfunns- og idrettskulturer, og at denne i seg selv har en stor egenverdi. Norsk idretts utgangspunkt er at idretten kan og bør spille en brobyggerrolle.

Økende skepsis i befolkningen i mange land må møtes med åpenhet og troverdighet i søke- og tildelingsprosessene. Kostnadene for å arrangere de største mesterskapene er

for høye. Norsk idrett vil være en pådriver for den retningen vi nå ser med større krav til bruk av eksisterende bygningsmasse og bærekraftig bruk i etterkant av mesterskap. Dette må videreutvikles. Der det bygges ny infrastruktur må tildelingskriteriene være tydelig på respekt for ILOs kjernekonvensjoner og det må være et krav at det skal gjøres aktsomhetsvurderinger for å unngå bruk av tvangsarbeid og barnarbeid. Store mesterskap må i større grad bidra til en sirkulær økonomi hvor klima, miljø og ansvarlig produksjon blir prioritert. For at dette skal realiseres, må kostnadsnivå, bærekraft og åpenhet møte folks forventninger og krav.

Norge og norsk idrett har gode økonomiske og organisatoriske forutsetninger for å påta seg arrangøransvar for flere internasjonale mesterskap. Norge bør kunne gå foran og arrangere mesterskap som fremviser de verdiene vi selv står for.

Idrettens unike evne til å skape entusiasme og til å engasjere alle lag av befolkningen gjør at idretten risikerer å bli misbrukt til politiske formål. Å arrangere store idrettsarrangementer kan for eksempel brukes som virkemiddel for å avlede oppmerksomheten bort fra brudd på menneskerettighetene og andre kritikkverdige forhold. Tildelinger må være basert på aktsomhetsvurderinger for å sikre at internasjonale mesterskap ikke bidrar til negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Sportsvasking er en trussel mot idrettens egenverdi. Derfor vil norsk idrett bekjempe sportsvasking gjennom å arbeide for at respekt for menneskerettigheter og arbeidstakeres rettigheter settes som klare kriterier for tildeling av mesterskap, og at dette følges opp i praksis med forpliktende avtaleverk og åpen rapportering. Et idrettsarrangement som selv bryter eller bidrar til brudd på menneskerettighetene, vil aldri kunne være et vellykket arrangement. Et viktig krav til arrangørland må være at media sikres tilgang ikke bare til å dekke mesterskap og idrettsprestasjoner, men også forhold knyttet til forberedelse og gjennomføringen av mesterskap og samfunnsforhold generelt. Norsk idrett vil bidra til å sikre at medienes frie tilgang ikke begrenses på bakgrunn av artikler om andre samfunnsforhold i landet.

Utgangspunktet for norsk idrett i arbeidet for å bidra til endring er å søke innflytelse gjennom deltakelse. Boikott som virkemiddel kan fjerne eller betydelig svekke andre muligheter for påvirkning som vektlegges tungt i norsk idretts internasjonale strategi. Norsk idrett vil primært vurdere boikott som et aktuelt virkemiddel når det inngår i en bred internasjonal boikott på tvers av samfunnssektorer.

Norsk idrett vil:

- Bidra til at tildelingskriterier for store arrangementer setter krav til kostnadsnivå, bærekraft, beskyttelse av menneskerettigheter og arbeidstakeres rettigheter, og at det rapporteres åpent om hvordan dette etterleves.
- Arbeide for utvikling av klausuler i tildelingsavtaler slik at brudd på krav til bærekraft og beskyttelse av menneskerettigheter i seg selv kan medføre at tildelinger trekkes tilbake.
- Fremme krav om at åpenhet og demokratiske spilleregler blir fulgt i tildelingsprosesser.

- Bidra til at det stilles krav til arrangørland om å sikre at media får tilgang til fritt å dekke både mesterskap og samfunnsforhold generelt.
- Selv søke arrangøransvar for flere internasjonale idrettsarrangementer.

Barneidrett

Barneidretten i Norge, definert til og med 12 år, er tuftet på FNs barnekonvensjon som fastslår barns rett til fritid og lek. Dette er tilpasset idretten, og uttrykkes gjennom Idrettens barnerettigheter. Idretten skal sikre at barna føler seg trygge, opplever mestring og vennskap, og får påvirke sin egen aktivitet. Kort sagt setter rettighetene barnas beste i sentrum, og ivaretar deres interesser.

I Norge har 93 prosent av alle barn vært medlem av et idrettslag. I tråd med visjonen «idretts glede for alle» er målet at alle barn skal ha mulighet til å delta, og at barn får en positiv opplevelse hver gang de er på trening, i konkurranse eller i annen aktivitet. I idretten skal barna ha det sosialt, føle seg trygge, ønske å prøve nye ting, og ikke være redde for å feile. Barneidretten har en viktig egenverdi i barnas oppvekst og er ikke et verktøy for toppidretten.

I internasjonal toppidrett er det eksempler på gap mellom praksis og intensjonen i FNs barnekonvensjon. Den norske modellen viser derimot at god toppidrett også er en konsekvens av god og lekbasert barne- og ungdomsidrett. Dette vekker internasjonal nysgjerrighet og anerkjennelse.

Norsk idrett vil:

- Fremme en lek- og deltagerbasert tilnærming til barneidrett også på den internasjonale arenaen, hvor barneidrettens egenverdi og barnets interesser står i sentrum.
- Ha nulltoleranse for alle former for mobbing, trakassering, vold og overgrep mot barn i idretten og bidra til varslings- og sanksjonsapparat tilpasset barn og unge.
- Arbeide for at barn skal få være barn, og ikke små voksne, ved at idrettsaktiviteten og konkurranser er tilpasset barnas vekst, utvikling og modning selv når de deltar i internasjonal idrett.

Allianser og samarbeidspartnere

En rekke av idrettens internasjonale utfordringer krever samarbeid med myndigheter for å kunne løses, eksempelvis når det gjelder kampfiksing, antidoping-arbeid og bekjempelse av korrupsjon. Norsk idrett ønsker derfor et tettere samarbeid med norske myndigheter på områder der idretten alene ikke kan skape den nødvendige endring.

Norsk idrett ønsker å utvide samarbeidet med andre organisasjoner i sivilsamfunnet for å gi idrettens ledere, trenere og utøvere bedre tilgang til kunnskap innen områder som for eksempel; fremme av godt styresett, menneskerettigheter, bærekraft eller arbeid med likestilling i styrende organer. Dette arbeidet har startet, blant annet gjennom samarbeidet idretten har etablert med Amnesty International Norge, i forbindelse med forberedelsene til fotball VM i Qatar i 2022 og OL og PL i Beijing i 2022.

Norsk idrett ønsker å etablere nettverk av likesinnede idrettsorganisasjoner for å få gjennomslag for prioriterte områder. Disse nettverkene kan for NIFs del ta utgangspunkt i NIFs egne medlemstilknytninger. For norske særforbund er det viktig å knytte allianser inn mot de respektive internasjonale særforbundene og med nasjonale søsterorganisasjoner.

Norsk idrett vil:

- Inngå samarbeid med organisasjoner som bidrar med nødvendig kunnskap og kompetanse, og som forplikter norsk idrett til å arbeide strategisk og systematisk for å sikre en bærekraftig utvikling for idretten.
- Samarbeide og skape allianser med idrettsorganisasjoner fra andre land som i praksis prioriterer internasjonalt arbeid for idrettens verdier, menneskerettigheter og bærekraft.
- Dra veksler på det internasjonale utviklings samarbeidet for å bidra til bærekraftig utvikling og respekt for menneskerettigheter, spesielt i bistandsprosjekter rettet mot idrettssamarbeid i det globale sør.
- Videreutvikle samarbeidet med norske myndigheter, og ta initiativ til faste møteplasser med partene i arbeidslivet.
- Søke innflytelse gjennom deltagelse og valg til politiske og administrative posisjoner i internasjonale idrettsorganisasjoner.
- Utvikle egne strategier i særforbundene for å få valgt inn styremedlemmer i sine internasjonale organisasjoner.
- Arbeide for økt representasjon i NIFs internasjonale medlemstilknytninger gjennom målrettet og intensivt satsing i NIF.
- Intensivere arbeidet med å identifisere og skolere fremtidige kandidater for internasjonale posisjoner – i NIF og i særforbundene.

Oppfølging og rapportering

Norsk idretts påvirkningsarbeid internasjonalt starter med å ha orden i eget hus. Det betyr at norsk idrett skal legge til rette for større grad av åpenhet, og styrke det systematiske arbeidet for egen måloppnåelse.

Norsk idrett vil:

- Utarbeide en egen bærekraftsrapport som del av NIFs årsrapport.
- Redegjøre for idrettens arbeid og resultater innenfor de tre områdene miljø-, samfunns- og styringsmessige forhold.

Innenfor de tre områdene skal det rapporteres på idrettens arbeid og påvirkning på klima, sosiale forhold – som menneskerettigheter, arbeidsforhold og likestilling, og det skal redegjøres for effektiviteten av idrettens egne systemer for oppfølging og kontroll. Både internasjonalt og i Norge referert til som ESG-rapportering (Environment, Social and Governance).

Avslutning

Norsk idrett har utmerket seg ikke bare som verdens beste vinteridrettsnasjon de senere årene, men en toppnasjon uansett årstid. Norge skal ikke kun utmerke seg på idrettsarenaen, men også som en tydelig og engasjert stemme i det internasjonale idrettssamarbeidet. Dette er i tråd med vår ambisjon om å skape verdens beste idrettsorganisasjon.

Idretten er unik som en samlende aktivitet der alle land deltar i fredelig samhandling og konkurranse. Samtidig er idretten en maktfaktor i kraft av den massive interessen den tiltrekker seg, og økonomien den genererer. Det er sentralt for norsk idrett å motvirke at idretten misbrukes til politiske formål, og å kjempe for idrettens selvstendige posisjon.

Dette strategidokumentet setter høye ambisjoner og angir prioriteringer for norsk idretts internasjonale engasjement.

Dokumentet skal bistå tillitsvalgte og representanter i internasjonale idrettsorganisasjoner, utøvere, trenere og støtteapparat som representerer Norge internasjonalt. Som oppfølging av dette strategidokumentet vil NIF i løpet av 2021 utvikle en praktisk veileder for internasjonalt arbeid, samt en code of conduct som kan hjelpe og støtte alle som representerer norsk idrettsbevegelse internasjonalt.

Norge skal være gjenkjennelige både nasjonalt og internasjonalt. Med denne strategien setter norsk idrett en ambisiøs og tydelig retning for idrettens internasjonale engasjement i årene fremover.

For at norsk idrett skal lykkes med å styrke det internasjonale arbeidet for å fremme idrettens verdier og samfunnsrolle er det nødvendig at denne strategien følges opp gjennom systematisk arbeid og kontinuerlig forbedring, i idretten og i samarbeid med andre.

Bare dersom dette arbeidet holdes høyt på dagsorden kan norsk idrett utgjøre en positiv forskjell for verdier det er verdt å kjempe for i norsk og internasjonal idrett.

Eksterne bidragsytere

- Amnesty International Norge
- Den Norske Helsingforskomité
- Hans Erik Næss – Førsteamanuensis Høyskolen Kristiania
- Innovasjon Norge
- IOC
- LO
- NHO
- Raftostiftelsen
- Transparency International
- UN Global Compact Norge
- Utøverkomiteen
- WWF

Arbeidsgruppen som har utarbeidet teksten har møtt ulike eksterne aktører med spesialkompetanse innen deler av rapportens innhold. Dette har vært viktig for å sikre et godt faglig grunnlag og bidrag til å se idretten utenfra.

Arbeidsgruppe – Nedsatt av idrettsstyret

Leder (Ekstern)	Bård Glad Pedersen
Idrettsstyret	Sebastian Henriksen
Brettforbundet	Ola Keul
Norges Fotballforbund	Ane Guro Skaare-Rekdal
Norges Ishockeyforbund	Lise Kvil Torgersen
Norges Skiforbund	Erik Røste
Norges Studentidrettsforbund	Yngvild Larsen Schei
Utøverkomiteen	Stian Skjerahaug
NIF (Sekretariat)	Rune Arctander
NIF (Sekretariat)	Magnus Sverdrup

I tillegg har The Governance Group, ved Henning Kristoffersen, Dyveke Elset og Joachim Nahem bistått sekretariatet og arbeidsgruppen i skriveprosessen.